

Juli Capilla

ALTHAIA

*XLI Premi de Narrativa Curta «25 d'abril»
Vila de Benissa 2021*

V I E N A
E D I C I O N S

LA CARTA

Vaig trobar la carta en una caixa negra. Endreçava casa i, remenant uns papers, a la cambra, m'hi vaig ensopegar per atzar. Era al fons del tot d'aquella caixa que també ignorava que existia. Una carta, escrita de pròpia mà en un paper de color beix apaivagat, amb una cal·ligrafia pulcra i ordenada, de dona primmirada i curosa. La degueren oblidar els meus pares a la cambra, aquella caixa. Una andròmina perduda i ignorada durant anys en aquell espai de casa tan poc freqüentat. Havia romàs indiferent a tot i a tothom, la carta. De segur que no n'era conscient, ma mare, que existia. L'haguera estripada en un tres i no res. Mon pare, per descomptat que sí, atès el contingut que hi vaig poder llegir. Per bé que, probablement, pensava que s'havia extraviat quan va fer la mudança per marxar de casa.

Quan era menuda, jo sentia les converses entre tots dos, les discussions més o menys velades. Més o menys virulentes. Però, sobretot, el que més sentia i em colpia eren els seus silencis, com un tel gris que cobria l'ambient ja per se enterbolit d'aquella casa en què vivíem també el meu germà i jo. Érem massa menuts i no acabàvem d'entendre el que passava. Intuíem alguna cosa però no ho acabàvem de pair del tot, o no ens ho volíem creure. Què havia fet el pare? Amb qui? Per què? Plore ara, encara. Després de tants anys, no ho he digerit del tot. El meu germà i jo en vam fer taula rasa. No volíem sentir-ne a parlar. Fa anys que hi vam tirar un vel per tal de passar pàgina. Encara ens fa mal, però. I, tanmateix, n'entendem o respectem, pel cap baix, les raons que van portar el meu pare a exiliar-se de nosaltres. No es tracta de judicar a ningú ara, és clar. No tindria cap sentit. I més val que siga així. No hi valen estridències ni hipocresies vàcues, com tampoc no es tracta de passar-hi comptes.

Altrament, quina vida hauríem sofert si no hagueren anat les coses com van anar? Ben mirat, les aigiues ja no podien tornar al seu llit primigeni. S'havia erigit una sort de muralla entre ma mare i mon pare, definitiva i infranquejable, impossible de sortejar.

Allí n'hi havia la prova. D'uns fets passats. Definitoris en l'avenir que vam viure després, i encara ara. Perquè allò ens va marcar de per vida. Per a bé i per a mal. Una carta trèmula i secreta. Oculta durant anys en aquella caixa negra. Delatora d'uns fets. Com les caixes dels avions. Testimoniatsges fidels dels accidents fortuits i inesperats. O més aviat anhelats, cercats, procurats. Em referisc a l'afer del meu pare, no als accidents aeris, òbviament. Pense en el meu pare. En el seu capteniment completament despullat, a les clares. No se'n va amagar gens. Encara més, no hi va tenir cap mena de prevenció ni cura de res, almenys de cara a ma mare. Nosaltres no sabíem què succeïa. Érem massa menuts i els meus pares ens en van mantenir al marge. Amb ma mare, no va adoptar mesures preventives, el meu pare. Com si volguera ser enxampat in fraganti. Com si no li importara que se sabera tot. Va ser honest, pense. Quan tot ja se n'havia anat en orris, es va quadrar davant nostre i ens ho va contar tot, fil per randa. O no tot. Estava nerviós. I tremolava. Però va tenir el coratge o l'esme de contar-nos la veritat; la seua, és clar. Veure'l allà, assegut a la catifa, davant nostre, em feia fàstic i alhora m'entendria. Vaig pensar que s'havien bescanviat els papers i nosaltres, el meu germà i jo, fèiem de pares i ell era l'adolescent que confessava les seues malifetes. Pobret. I vaig plorar. No deixava de plorar. No sabia ben bé si de ràbia o de commiseració per aquell ésser desvalgut i maldestre alhora. No sé com se m'acut aquest qualificatiu. Potser és injust qualificar-lo d'aquesta manera. O, tal vegada, és exacte i adient. Fins i tot em quedaria curta. No sé què pensar ja. Tot plegat em supera encara, de tant que em va colpir.

Recorde els dies previs, abans d'anar-se'n definitivament. Deambulava per casa com una ànima en pena. Feia escapades a la mun-

tanya i s'hi estava absent ben bé dues o tres hores. A voltes, més. Tornava desfet, per l'esforç. Tot suat. La cara feta un poema. Desencaixat i absent. Anava directe a la dutxa i s'hi estava una bona estona. Després, es vestia i eixia a la sala d'estar amb roba còmoda. Seia al sofà i mirava de contemporitzar amb nosaltres. Érem encara uns xiquets, per bé que a punt d'entrar en l'adolescència. Hi vam entrar de cop, de fet, empesos per les circumstàncies. Van ser dies tensos. S'hi augurava un canvi. I no es va fer esperar. Un dia ens va anunciar que se n'anava. Viuria a soles en un pis. Era a tocar de casa nostra, si fa no fa, ubicat en el mateix barri de la ciutat en què vivíem. Podríem anar-hi quan voldríem. És també casa vostra, ens va dir repetidament i insistent, destacant el nostre dret a anar-hi. I hi vam anar durant uns anys, més o menys intermitentment, amb una freqüència descendent a mesura que passava el temps, fins que el pare va marxar a viure a un altre lloc.

La carta em va deixar gelada. Sentimentalment, vull dir. No esperava la troballa. Fa temps que vaig guarir-ne les ferides, però no del tot. Val a dir que la carta ha matisat alguns detalls de la història del meu pare, i nostra, que m'havien quedat una mica confusos, tèrbols. O que m'eren inexplicables. I, tanmateix, aquelles eren les lletres, inconfusibles, d'una dona enamorada. O almenys això és el que en dedüsc i em voldria creure. Potser d'aquesta manera, si allò va anar així, s'explicarien moltes coses. Hi havia també, juntament amb la carta, una fotocòpia de carnet. I l'adreça d'un hotel de l'illa de Tabarca. Per què i per a què aquella fotocòpia? I justament de carnet. Més protocol·lària o burocràtica que afectiva. Més de compromís i a requeriment d'algú o d'alguna cosa que no sentimental. Això em va confondre una mica. Per què va conservar el meu pare aquella fotocòpia de carnet d'aquella dona junt a la carta? A penes s'hi apreciava, però semblava una dona molt bonica, d'una bellesa límpida i inequívoca, la qual cosa em va torbar el cor, fins i tot em va fer venir basques. I em va remoure, també, la pena que creia fossilit-

zada en el més profund del meu ésser. Després d'aquesta sensació inesperada, però, i amb la troballa de la carta i d'aquella fotocòpia insòlita, vaig entendre una mica millor el meu pare. I, ara, l'hauria de perdonar? Es tractava d'això? Tal vegada ja era massa tard. I, aleshores, em va venir com un rampell i, en un estirabot, vaig esmicolar la carta, i amb més ràbia encara vaig estripar la fotocòpia de carnet en mil bocins. Literalment.